

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ

L'Archidiocèse Grec Orthodoxe du Canada

OFFICE OF THE ARCHBISHOP • ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

**Ο ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΑΝΑΔΑ κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΣΤΟ ΕΠΙΣΗΜΟ ΕΠΕΤΕΙΑΚΟ
ΔΕΙΠΝΟ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΜΟΝΤΡΕΑΛ**

(Montreal, Quebec) Το Σάββατο, 25 Οκτωβρίου 2026, Ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Καναδά κ. Απόστολος παρέστη το Σάββατο, 24 Οκτωβρίου, στο επίσημο επετειακό δείπνο της Ελληνικής Κοινότητας Μείζονος Μοντρεάλ, το οποίο πραγματοποιήθηκε στο Palace Convention Centre στο Λαβάλ, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τη συμπλήρωση 120 χρόνων από την ίδρυση της Κοινότητας και την Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου.

Στο δείπνο παρέστησαν, μεταξύ άλλων, η Γενική Γραμματέας Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας κ. Μάιρα Μυρογιάννη, οι βουλευτές κ. Θανάσης Παπαθανάσης και κ. Σταύρος Μιχαηλίδης, ο Πρέσβης της Ελλάδας στον Καναδά κ. Βασίλειος Βήκας, Άρχοντες του Οικουμενικού Πατριαρχείου, εκπρόσωποι της Ελληνικής Κοινότητας και προσκεκλημένοι.

Παρατίθεται ακολούθως η ομιλία που απηύθυνε ο Σεβασμιώτατος Αρχιεπίσκοπος Καναδά κ. Απόστολος κατά την πανηγυρική αυτή εκδήλωση.

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ

L'Archidiocèse Grec Orthodoxe du Canada

OFFICE OF THE ARCHBISHOP • ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΟΜΙΛΙΑ ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΝΑΔΑ κ. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Κατά το επετειακό δείπνο για τη συμπλήρωση 120 ετών ιστορικής παρουσίας και προσφοράς της Ελληνικής Κοινότητας Μείζονος Μοντρεάλ και τον εορτασμό της Εθνικής Επετείου της 28ης Οκτωβρίου 1940

Μοντρεάλ, Οκτώβριος 2026

«Ὑμεῖς γὰρ ἐπ’ ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε, ἀδελφοί» (Γαλ. 5,13).

Εξοχότατε κύριε Πρέσβη της Ελλάδας στον Καναδά, κ. Βασίλειε Βήκα,

Αξιότιμη κυρία Γενική Γραμματέα Απόδημου Ελληνισμού και Δημόσιας Διπλωματίας, κ. Μάιρα Μυρογιάννη,

Αξιότιμοι κύριοι Βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου, κ. Θανάση Παπαθανάση και κ. Σταύρο Μιχαηλίδη, Εντιμότατοι εκπρόσωποι των πολιτικών και διπλωματικών Αρχών,

Αξιότιμε κύριε Πρόεδρε της Ελληνικής Κοινότητας Μείζονος Μοντρεάλ, κ. Βασίλη Αγγελόπουλε, και εκλεκτά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,

Αιδεσιμολογιώτατοι Πατέρες,

Εντιμολογιώτατοι Άρχοντες του Οικουμενικού Πατριαρχείου,

Εκλεκτοί εκπρόσωποι των ομογενειακών οργανισμών και φορέων,

Αγαπητοί μου αδελφοί και περιπόθητα τέκνα εν Κυρίω,

Με αισθήματα βαθύτατης συγκινήσεως, ιδιαιτέρας τιμής και πατρικής αγάπης ευρίσκομαι απόψε ανάμεσά σας, προκειμένου να συμμετάσχω σε μία εκδήλωση εξαιρετικής ιστορικής, εθνικής και πνευματικής σημασίας.

Συνερχόμεθα για να τιμήσουμε δύο επετείους, οι οποίες, μολονότι αναφέρονται σε διαφορετικές ιστορικές περιστάσεις, συναντώνται στις διαχρονικές αξίες της ελευθερίας, της πίστεως, της εθνικής αξιοπρέπειας και της συλλογικής ευθύνης: τη συμπλήρωση 120 ετών από την ίδρυση της Ελληνικής Κοινότητας Μείζονος Μοντρεάλ και την ένδοξη Εθνική Επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Οι επέτειοι αυτές δεν αποτελούν απλώς αναδρομή στο παρελθόν, αλλά πρόσκληση ιστορικής αυτογνωσίας και ανανεώσεως της ευθύνης μας έναντι των επερχομένων γενεών.

«Εκατόν είκοσι χρόνια Ελληνισμού, πίστεως και δημιουργίας»

Πριν από εκατόν είκοσι χρόνια, οι πρώτοι Έλληνες μετανάστες έφθασαν σε αυτή τη φιλόξενη χώρα αναζητώντας μία νέα προοπτική ζωής, εργασίας και αξιοπρέπειας.

Εγκατέλειψαν τις ιδιαίτερες πατρίδες τους, τις οικογένειες, τα χωριά και τα νησιά τους, μεταφέροντας στις λιγοστές αποσκευές τους έναν ανεκτίμητο πνευματικό θησαυρό: την πίστη στον Θεό, την ελληνική γλώσσα, τις παραδόσεις των προγόνων τους και την ελπίδα για ένα καλύτερο μέλλον.

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ

L'Archidiocèse Grec Orthodoxe du Canada

OFFICE OF THE ARCHBISHOP • ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Η πορεία τους δεν υπήρξε εύκολη. Αντιμετώπισαν τη μοναξιά της ξενιτιάς, τις δυσκολίες της γλώσσας, την οικονομική ανασφάλεια και τις απαιτήσεις της κοινωνικής ενσωματώσεως. Εντούτοις, με εργατικότητα, εντιμότητα και αξιοπρέπεια κατόρθωσαν να δημιουργήσουν οικογένειες, να αναπτύξουν επαγγελματικές δραστηριότητες και να συμβάλουν ουσιαστικά στην πρόοδο της νέας τους πατρίδας.

Παράλληλα, κατανόησαν ότι η πραγματική επιτυχία του μετανάστη δεν εξαντλείται στην υλική ευημερία, αλλά προϋποθέτει τη διαφύλαξη της πνευματικής και πολιτιστικής του ταυτότητας.

Γ' αυτό και μερίμνησαν για τη συγκρότηση εκκλησιαστικών κοινοτήτων, την ανέγερση ιερών ναών και την ίδρυση ελληνικών σχολείων.

Η Εκκλησία κατέστη το πνευματικό τους καταφύγιο, η ενορία η ευρύτερη οικογένειά τους και το ελληνικό σχολείο ο θεματοφύλακας της γλώσσας, της ιστορικής μνήμης και της πολιτιστικής συνέχειας.

Απόψε αποτίουμε τον οφειλόμενο φόρο τιμής στους πρωτοπόρους εκείνους συμπατριώτες μας, στους κληρικούς, στους εκπαιδευτικούς, στους ευεργέτες, στους οικογενειάρχες και στις Ελληνίδες μητέρες, οι οποίες μετέδωσαν στα παιδιά τους τις πρώτες ελληνικές λέξεις και τις πρώτες προσευχές.

Μνημονεύουμε ιδιαίτερος με ευγνωμοσύνη όσους εκ των θεμελιωτών και ευεργετών της Κοινότητας έχουν αναχωρήσει από την παρούσα ζωή. Η προσφορά τους αποτελεί ανεξίτηλο κεφάλαιο της ιστορίας του Ελληνισμού στον Καναδά.

Η 28η Οκτωβρίου 1940 — Το μεγαλείο της ελευθερίας

Η αποψινή εκδήλωση αποκτά ακόμη βαθύτερο συμβολισμό, καθώς τιμούμε συγχρόνως την ιστορική επέτειο της 28ης Οκτωβρίου 1940.

Την ημέρα εκείνη, ο ελληνικός λαός, ενώπιον της αξιώσεως της φασιστικής Ιταλίας να παραβιασθεί η εθνική του κυριαρχία, ύψωσε το ανάστημά του και διεκήρυξε το ιστορικό «ΟΧΙ».

Δεν επρόκειτο απλώς για μία διπλωματική απάντηση, αλλά για μία πράξη εθνικής αξιοπρέπειας και ιστορικής ευθύνης. Ήταν η απόφαση ενός λαού να υπερασπισθεί την ελευθερία του, ακόμη και με τίμημα την ίδια του τη ζωή.

Στα βουνά της Ηπείρου και της Πίνδου, οι Έλληνες στρατιώτες αγωνίσθηκαν με απaráμιλλο θάρρος, ενώ οι ηρωικές γυναίκες της Πίνδου προσέφεραν ανεκτίμητες υπηρεσίες στον κοινό αγώνα.

Επιτρέψατέ μου, ως τέκνο της Δωδεκανήσου, να αναφερθώ με ιδιαίτερη συγκίνηση στον Υπολοχαγό Αλέξανδρο Διάκο, καταγόμενο από τη Χάλκη της Δωδεκανήσου, τον πρώτο πεσόντα Έλληνα αξιωματικό του Ελληνοϊταλικού Πολέμου.

Η θυσία του, όπως και η θυσία χιλιάδων γνωστών και αγνώστων ηρώων, υπενθυμίζει ότι η ελευθερία δεν αποτελεί αυτονόητο ιστορικό κεκτημένο, αλλά πολύτιμο αγαθό, το οποίο απαιτεί διαρκή εγρήγορση και ευθύνη.

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ
L'Archidiocèse Grec Orthodoxe du Canada
OFFICE OF THE ARCHBISHOP • ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Δεν τιμούμε τους ήρωες επειδή αγάπησαν τον πόλεμο, αλλά επειδή αγάπησαν την ελευθερία περισσότερο από την ίδια τους τη ζωή. Η Ορθόδοξη Εκκλησία προσδίδει στην ελευθερία βαθύτατο θεολογικό περιεχόμενο. Ο Απόστολος Παύλος διακηρύσσει:

«Τῇ ἐλευθερίᾳ οὖν ἡ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε στήκετε» (Γαλ. 5,1).

Η αληθινή ελευθερία δεν ταυτίζεται με την αυθαιρεσία, αλλά συνδέεται άρρηκτα με την αλήθεια, την αγάπη, τη δικαιοσύνη και τον σεβασμό της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

Αυτό είναι και το διαχρονικό μήνυμα της 28ης Οκτωβρίου: να έχουμε το θάρρος να λέμε «όχι» στην αδικία, στη βία, στην καταπίεση και στην περιφρόνηση του ανθρώπου· και συγχρόνως να διακηρύσσουμε ένα δημιουργικό «ναι» στην ειρήνη, στη δημοκρατία, στην ομόνοια, στην αλληλεγγύη και στην ελευθερία.

«Η Μητέρα Εκκλησία — Το Οικουμενικό μας Πατριαρχείο»

Στη σημερινή ιστορική αναδρομή δεν θα μπορούσαμε να παραλείψουμε τη Μητέρα μας Εκκλησία, το πάνσεπτο Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, το οποίο επί αιώνες αποτελεί ακατάλυτο πνευματικό σημείο αναφοράς της Ορθοδοξίας και του Γένους μας.

Η Μεγάλη του Χριστού Εκκλησία, μέσα από ιστορικές δοκιμασίες, διωγμούς και αντιξοότητες, διεφύλαξε την αποστολική πίστη, την εκκλησιαστική παράδοση και την πνευματική ενότητα των Ορθοδόξων.

Ιδιαίτερος για τον Ελληνισμό της Διασποράς, το Οικουμενικό Πατριαρχείο αποτελεί τη Μητέρα Εκκλησία, από την οποία αντλούμε την εκκλησιαστική μας ταυτότητα, την κανονική μας αναφορά και την πνευματική μας συνέχεια.

Η Ιερά Αρχιεπισκοπή Καναδά, ως εκκλησιαστική Επαρχία του Οικουμενικού Θρόνου, συνεχίζει αυτή την ιερή αποστολή, διακονώντας τον πιστό λαό του Θεού και καλλιεργώντας την ενότητα, την Ορθόδοξη πίστη και την ελληνική παιδεία.

Με ιδιαίτερο σεβασμό και υική αφοσίωση στρέφουμε τη σκέψη μας προς την Α.Θ. Παναγιότητα, τον Οικουμενικό μας Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, ο οποίος επί τριάντα πέντε έτη ευκλεούς Πατριαρχίας διακονεί με σοφία, σταθερότητα και θυσιαστική αγάπη την ενότητα της Ορθοδοξίας και τη μαρτυρία της Εκκλησίας στον σύγχρονο κόσμο.

Η προσήλωσή μας στο Οικουμενικό Πατριαρχείο δεν αποτελεί μόνον έκφραση ιστορικής ευγνωμοσύνης, αλλά πρωτίστως συνείδηση της εκκλησιαστικής μας ταυτότητας και ευθύνη διαφυλάξεως της πνευματικής παρακαταθήκης που παραλάβαμε.

«Η νέα μας πατρίδα και η ευθύνη προς τη νεολαία»

Εκατόν είκοσι χρόνια μετά, οφείλουμε να αναγνωρίσουμε με ειλικρινή ευγνωμοσύνη την προσφορά του Καναδά, της χώρας η οποία υποδέχθηκε τους προγόνους μας και τους προσέφερε ευκαιρίες εργασίας, δημιουργίας και προόδου.

Ο Καναδάς δεν αποτελεί πλέον απλώς τον τόπο εγκαταστάσεως των πρώτων μεταναστών. Είναι η πατρίδα στην οποία γεννήθηκαν, ανατράφηκαν και δημιουργούν οι νεότερες γενεές των Ελληνοκαναδών.

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ

L'Archidiocèse Grec Orthodoxe du Canada

OFFICE OF THE ARCHBISHOP • ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Η αγάπη μας προς την Ελλάδα και η αφοσίωσή μας προς τον Καναδά δεν αποτελούν αντιφατικές πραγματικότητες. Αντιθέτως, συνυπάρχουν δημιουργικά μέσα από την ιστορική αυτογνωσία, την κοινωνική προσφορά και τον σεβασμό προς τις αξίες της χώρας αυτής.

Η Ελλάδα παραμένει η ιστορική και πολιτιστική μας αναφορά, ο Καναδάς η πατρίδα της καθημερινής μας ζωής και η Ορθόδοξη Εκκλησία η πνευματική μας Μητέρα, η οποία ενώνει τις γενεές και υπερβαίνει τα γεωγραφικά σύνορα.

Ωστόσο, η σημερινή επέτειος μας θέτει ενώπιον ενός ουσιώδους ερωτήματος:

Τι Ελληνισμό επιθυμούμε να παραδώσουμε στα παιδιά και στα εγγόνια μας; Έναν Ελληνισμό περιορισμένο στις αναμνήσεις και στις επετειακές εκδηλώσεις ή έναν Ελληνισμό ζωντανό, δημιουργικό, με ιστορική συνείδηση, πνευματικό προσανατολισμό και ουσιαστική παρουσία στην κοινωνία;

Η απάντηση βρίσκεται στην οικογένεια, στην παιδεία, στην Εκκλησία και, προπάντων, στη νεολαία μας. Οφείλουμε να ενισχύσουμε τα ελληνικά σχολεία, να καλλιεργήσουμε τη γλώσσα μας και να δημιουργήσουμε νέες ευκαιρίες συμμετοχής των παιδιών και των νέων στην εκκλησιαστική και κοινοτική ζωή.

Ως Αρχιεπίσκοπος Καναδά, επιθυμώ να υπογραμμίσω ότι η νεολαία αποτελεί πρωταρχική προτεραιότητα της αρχιεπισκοπικής μας διακονίας. Τα παιδιά μας δεν είναι μόνον το μέλλον της Εκκλησίας και του Ελληνισμού. Είναι το παρόν μας, η ζωντανή συνέχεια της ιστορίας μας και η πολυτιμότερη παρακαταθήκη που μας έχει εμπιστευθεί ο Θεός. Χρειάζονται όχι μόνον τις συμβουλές μας, αλλά κυρίως το προσωπικό μας παράδειγμα, την εμπιστοσύνη, την παρουσία και την αγάπη μας.

Η συμπλήρωση 120 ετών ιστορικής παρουσίας της Ελληνικής Κοινότητας Μείζονος Μοντρεάλ αποτελεί αφορμή δικαιολογημένης υπερηφάνειας, αλλά συγχρόνως και αφετηρία ανανεωμένης ευθύνης απέναντι στο μέλλον.

Επιθυμώ να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια προς τον αξιότιμο Πρόεδρο και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Κοινότητας, καθώς και προς όλους όσοι διαχρονικώς υπηρέτησαν με ανιδιοτέλεια και συνέπεια την ιστορική αυτή ομογενειακή παρουσία.

Εκ μέρους της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Καναδά, διαβεβαιώνω ότι προσβλέπουμε με ιδιαίτερη εκτίμηση στη συνέχιση και περαιτέρω ενίσχυση της αγαστής συνεργασίας και της δημιουργικής συνοδοιπορίας μεταξύ της Ελληνικής Κοινότητας και της τοπικής μας Εκκλησίας.

Οι δύο αυτοί ιστορικοί θεσμοί, διατηρώντας τη διακριτή φυσιογνωμία και τις ιδιαίτερες αρμοδιότητές τους, συνδέονται με ακατάλυτους πνευματικούς, ιστορικούς και πολιτιστικούς δεσμούς. Οι αποστολές τους είναι αλληλένδετες και αλληλοσυμπληρούμενες, καθώς συγκλίνουν στη διαφύλαξη της ελληνορθόδοξης ταυτότητας, στην καλλιέργεια της ελληνικής παιδείας και στην πνευματική και πολιτιστική διαπαιδαγώγηση των νεότερων γενεών.

Η Εκκλησία και η Ελληνική Κοινότητα καλούνται να πορεύονται με αμοιβαίο σεβασμό, ειλικρινή εμπιστοσύνη και ενότητα σκοπού, έχοντας πάντοτε ως επίκεντρο τον άνθρωπο, την οικογένεια και το κοινό καλό.

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF CANADA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΚΑΝΑΔΑ

L'Archidiocèse Grec Orthodoxe du Canada

OFFICE OF THE ARCHBISHOP • ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Είθε η ιστορική αυτή επέτειος να αποτελέσει απαρχή μιας νέας περιόδου δημιουργίας, ενότητας και καρποφόρου συνεργασίας, υπό την πνευματική σκέπη της Μητρός μας Εκκλησίας, του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

Εύχομαι ο Πανάγαθος Θεός να ευλογεί την Ελληνική Κοινότητα Μείζονος Μοντρεάλ, να ενισχύει τις οικογένειές μας, να φωτίζει τη νεολαία μας και να καθοδηγεί τα βήματά μας στην κοινή πορεία πίστεως, αγάπης και προσφοράς.

Χρόνια πολλά στην ιστορική Ελληνική Κοινότητα Μείζονος Μοντρεάλ!

Ζήτω η ένδοξη 28η Οκτωβρίου 1940!

Ζήτω ο Ελληνισμός και η φιλόξενη πατρίδα μας, ο Καναδάς!

Σας ευχαριστώ από καρδιάς.

Γραφείο Τύπου
Αρχιμ. Ευδόκιμος Μαθιουδάκης
25 Οκτωβρίου 2026